

Doniyor kitobi — bir yuz o‘ttiz sakkizinchi

Doniyor 11 ni ochib berish: tarix bo‘ylab bashoratli sayohat

Jeff Pippenger

2024-03-15

Doniyor kitobining o‘n birinchi bobi qirqinchi oyati Xudoning Kalomidagi eng teran oyatlardan birini ifodalaydi. Unda tasvirlangan bashoratli tarixlar Hizqiyolning vahiyyidagi g‘ildiraklar ichidagi g‘ildiraklar bir joyga keltiriladigan nuqtadir. 1798 yildagi Millerchilar harakatining oxirzamon vaqti, shuningdek 1989 yildagi uchinchi farishta harakatining oxirzamon vaqti bilan, Xudoning oxirgi kunlardagi xalqining ichki va tashqi tarixlari tasvirlanadi. Oyati ichida 1798 yilda birinchi farishta bilan kelgan yaqinlashib kelayotgan hukmning e‘loni, qirq birinchi oyatdagi Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davr bilan birga mavjuddir. Shuning uchun bu oyati Xudoning jamoati ustidan, o‘liklardan boshlab, bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanishigacha hamda Xudoning Laodikiyachi adventizmini O‘z og‘zidan tupurib tashlashigacha davom etadigan tergov hukmini ifodalaydi.

1798-yilda papalik o‘zining o‘limli yarasini olgan tarixdan boshlab, qirq birinchi oyatda o‘limli yara tuzalguniga qadar bo‘lgan davr oyati tarixida tasvirlangan. Qirq birinchi oyatdan keyingi qism o‘sha oyatda boshlanadigan Xudoning tobora kuchayib boruvchi ijro hukmlari kontekstida joylashtirilgan. Bu bashoratli ma’noda, qirqinchi oyati Doniyor kitobining o‘n birinchi bobining oxiri, bobning birinchi va ikkinchi oyatlari esa boshlanishidir. O‘n birinchi bob masihga qarshi qudratning isyonini bayon etadi, o‘ninchi bob esa Hiddekel daryosi vahiysining boshlanishini, o‘n ikkinchi bob esa uning yakunini ifodalaydi. O‘ninchi va o‘n ikkinchi boblar birinchi va oxirgini ifodalaydi, o‘n birinchi bob esa o‘rtadagi isyondir.

O‘ninchi va o‘n ikkinchi boblar bir xil, chunki o‘n birinchi bobdan farqli o‘laroq, ular Doniyorning vahiyya nisbatan tajribasini ifodalaydi, o‘n birinchi bob esa vahiyni o‘zidir. O‘ninchi bob ibroniy alifbosining birinchi harfidir, o‘n birinchi bob ibroniy alifbosining o‘n uchinchi isyonkor harfidir, va o‘n ikkinchi bob alifboning oxirgi harfidir. Hiddekel daryosi vahiysi “Haqiqat”dir.

O‘n birinchi bobda boshlanish oxirni tasvirlaydi, chunki Masih hech qachon o‘zgarmaydi. Qirqinchi oyatda ifodalangan so‘nggi tarix — bu hayvonning suratiga oid sinov vaqtidir. O‘sha sinov vaqti qirq birinchi oyatda ifodalangan hayvonning tang‘asi bilan yakun topadi. Shunday ekan, birinchi va ikkinchi oyatlar, albatta, bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanish vaqtiga taalluqli bo‘lishi kerak, chunki o‘sha davr ham hayvon surati shakllanishi davridir.

“Rabbiy menga aniq ko‘rsatdiki, vahshiyning surati sinov muddati yopilishidan oldin barpo etiladi; chunki u Xudoning xalqi uchun buyuk sinov bo‘ladi va ular abadiy taqdiri shu orqali hal etiladi....”

“Bu Xudoning xalqi muhrlanishidan oldin boshdan kechirishi lozim bo‘lgan sinovdir.”
Manuscript Releases, 15-jild, 15.

Oxirzamonni belgilab beradigan doimo ikki yo‘l-ko‘rsatkich mavjud bo‘ladi. Musoning islohot harakatida bu Horunning tug‘ilishi bo‘lib, undan uch yil o‘tib Musoning tug‘ilishi sodir bo‘lgan. Bobildan chiqib, ma‘badni qayta qurish islohot harakatida bu shoh Doro bo‘lib, undan keyin shoh Kir kelgan. Masihning islohot harakatida bu Yahyo Cho‘mdiruvchining tug‘ilishi bo‘lib, undan olti oy o‘tib Masihning tug‘ilishi sodir bo‘lgan. Millerchilar islohot harakatida bu 1798-yilda papalik tizimining o‘limi bo‘lib, undan keyin 1799-yilda papaning o‘limi kelgan. Uchinchi farishta islohot harakatida esa bu prezident Reygan va birinchi prezident Bush bo‘lib, ularning ikkalasi ham 1989-yilni ifodalagan. Doniyor kitobining o‘ninchi bobi, birinchi oyatida shoh Kir tilga olinganini ko‘ramiz.

Fors shohi Kirus hukmronligining uchinchi yilida, ismi Beltashassar deb atalgan Doniyorga bir narsa vahiy qilindi; va o‘sha narsa haqiqat edi, ammo belgilangan vaqt uzoq edi; va u o‘sha narsani anglab yetdi hamda vahiydan tushuncha oldi. Doniyor 10:1.

O‘ninchi bobning quyidagi oyatlarida biz Jabroil o‘n birinchi bobda bashoratli tarix haqidagi vahiyotni bayon etishidan oldin, Doniyorning tajribasi oldindan tasvirlanganini ko‘ramiz. Kir oxirzamonni belgilaydi, chunki bundan avval Kir — Doro‘ning jiyani — Doro‘ning Belshazzarni o‘ldirgan lashkarboshisi bo‘lgan edi; shu tariqa yetmish yillik asirlikning oxiri belgilangan bo‘lib, bu 538 yildan 1798 yilgacha ruhiy Bobil ichida ruhiy Isroilning bir ming ikki yuz oltmish yillik asirligining timsoli edi.

“Xudoning yer yuzidagi jamoati, quvg‘inning shu uzoq va shafqatsiz davri mobaynida, surgun davrida Bobil asoratida ushlab turilgan Isroil farzandlari qanchalik haqiqiy asoratda bo‘lgan bo‘lsalar, xuddi shunchalik darajada asoratda edi.” Prophets and Kings, 714.

1798-yildagi ming ikki yuz oltmish yilning tugashi oxirzamonni belgilagan bo‘lsa, yetmish yilning tugashi ham o‘sha tarix uchun “oxirzamon vaqti”ni belgilagan. Belshazzarning o‘limi va Bobil shohligining tugashida Doro ham, Kir ham tasvirlangan, chunki ishni amalga oshirgan Daroning sarkardasi sifatida Kir Doroni ifodalab turgan edi. Birinchi Jorj Bush 1989-yil 20-yanvarda qasamyod qilganida, Reygan 1989-yilning dastlabki o‘n to‘qqiz kuni davomida prezident bo‘lib turgan edi.

Hiddekel haqidagi vahiy oxirzamon paytida, Kirning uchinchi yilida boshlandi. Jabroil Doniyorga o‘n birinchi bobning bashoratli tarixini bayon qila boshlaganida, u avval Doro hukmronligining birinchi yiliga ishora qiladi, toki Doniyorga taqdim etmoqchi bo‘lgan bashoratli tarix haqidagi vahiy, barcha payg‘ambarlar o‘zlari yashagan kunlardan ko‘ra ko‘proq oxirgi kunlar haqida so‘zlaganlari uchun, aynan oxirzamonning so‘nggi davrida — 1989 yilda — boshlanishini ravshan qilib belgilasin.

Ammo men senga haqiqat yozuvida qayd etilgan narsani ko‘rsataman; bu ishlarda men bilan birga turuvchi hech kim yo‘q, sizning amiringiz Mikoildan boshqa. Yana men, Mediyalik Doro hukmronligining birinchi yilida, aynan o‘zim, uni quvvatlash va mustahkamlash uchun turdim. Doniyor 10:21, 11:1.

1989-yildagi oxirzamonni ifodalovchi Doro hukmronligining birinchi yilida Jabroil “turdi”; shu tariqa bu “oxirzamon”da bir farishta kelishini ko‘rsatadi. 1798-yilda birinchi farishta keldi,

1989-yilda esa uchinchi farishta keldi. Uchinchi farishtaning muhri bosish ishi faqat uning xabari 2001-yilda quvvatlantirilgach boshlandi, biroq 1989-yilda uchinchi farishtaning kelishi harakati oxirzamonda Jabroilning turishi bilan ifodalanadi. Jabroil Doniyorga “haqiqat yozuvida qayd etilgan narsani” ko‘rsatmoqchi, va Xiddekel haqidagi vahiy Jabroil hozir bayon etmoqchi bo‘lgan “Haqiqat”ning muhriga egadir.

O‘ninchi bobning o‘n to‘rtinchi oyatida Jabroil allaqachon Doniyorga Hiddekel haqidagi vahiya bayon etayotgan narsa “oxirgi kunlarda Xudoning xalqiga nima sodir bo‘lishi” ekanini bildirgan edi.

Endi men keyingi kunlarda xalqingga nima ro‘y berishini senga anglatish uchun keldim; chunki vahiy hali ko‘p kunlar uchundir. Doniyor 10:14.

Doniyor kitobining o‘n birinchi bobidagi ikkinchi oyat 1989-yilda oxirzamon paytida muhrdan yechilgan bilimni ifodalaydi; u “oxirgi kunlarda” Xudoning xalqiga “nima yuz berishini” aniqlab beradi.

Endi esa men senga haqiqatni ko‘rsataman. Mana, Forsda hali yana uchta podshoh ko‘tariladi; to‘rtinchisi esa ularning barchasidan ancha boy bo‘ladi; va u o‘z boyligidan keladigan qudrati bilan hammani Yunoniston podsholigiga qarshi qo‘zg‘atadi. Daniel 11:2.

Kir 1989-yildan beri ikkinchi shohning timsolidir. U Midiya-Fors imperiyasining shohidir; bu imperiya Muqaddas Kitob bashoratidagi oxirgi kunlardagi, Midiyaliklar va Forslar orqali ifodalangan ikki shoxdan tarkib topgan shohlikni anglatadi. 1989-yilda oxirat vaqtida ikki shoxli yer hayvoni shohligining ikkinchi shohidan keyin hali yana uchta shoh (Klinton, Bush oxirgisi, Obama) bo‘lishi, so‘ngra esa ularning barchasidan ancha boyroq bo‘lgan bir shoh kelishi kerak edi. Birinchi Bushdan keyin kelgan uch shoh prezidentliklaridan keyin boyib ketdilar va bu faqat prezident bo‘lganliklari sababli yuz berdi. To‘rtinchi bo‘lgan Tramp esa, ulardan ancha boyroq bo‘lib, tarixdagi eng boy prezident edi; u boyligini prezident bo‘lgani uchun emas, balki asosan ko‘chmas mulkka kiritgan investitsiyalar orqali, prezidentlikka nomzodini qo‘yishidan ancha oldin topgan edi.

Nisbiy ma’noda, Amerika tarixidagi eng boy prezident ilgari Amerika Qo‘shma Shtatlarining birinchi prezidenti edi. Donald Trampgacha, Jorj Vashington Amerika tarixidagi eng boy prezident bo‘lgan va u ham, Donald Tramp kabi, o‘z boyligini ko‘chmas mulk sarmoyalari orqali orttirgan. Vashington ham, Tramp ham prezidentlikka noan’anaviy siyosiy tajriba zaminidan kelgan. Vashington prezident bo‘lishidan oldin asosan harbiy yetakchi edi, Tramp esa tadbirkor va televideniye arbobi bo‘lib, Vashington singari, bundan avval hech qanday siyosiy tajribaga ega emas edi.

Har ikkala prezident ham kuchli shaxsiyati va rahbarlik uslublari bilan tanilgan edi, garchi ular bu sifatarni ancha turlicha namoyon etgan bo‘lsalar-da. Vashington Inqilobiy urush davrida va Respublikaning ilk yillarida o‘zining matonatli, xotirjam va ishonchli rahbarligi hamda birlashtiruvchi ishtiroki bilan tanilgan bo‘lsa, Tramp rahbarlik va boshqaruvga nisbatan qat’iy yondashuvi bilan tanilgan. Vashington ham, Tramp ham sezilarli darajadagi bahs-munozaralarga

sabab bo'lgan shaxslar edi, biroq buning sabablari nihoyatda turlicha edi. Vashington, keng e'zozlangan bo'lishiga qaramay, o'z davrida turli masalalar, jumladan qullik haqidagi qarashlari tufayli tanqidga uchragan. Tramp prezidentligi esa ko'plab bahs-munozaralar bilan ajralib turdi, jumladan ijtimoiy tarmoqlardagi "mean tweets"dan foydalanishi, uning "Amerika birinchi" siyosiy qarorlari va o'zini anglash hissi bilan.

Eng boy va oltinchi prezident globalist ajdaho kuchlarini qo'zg'atishi kerak edi. O'n birinchi bobning ikkinchi oyati tarixini 1776, 1789 va 1798-yillar davri tarixiga tatbiq etganimizda, yer hayvonining oxirgi prezidentiga doir qo'shimcha ma'lumotni topamiz, chunki Iso oxirni boshlanish orqali tasvirlaydi. 1776 va 1789-yillar bilan ifodalangan dastlabki ikki davr, oxirgi prezident yettinchidan chiqqan sakkizinchi prezident bo'lishiga ikki guvohlik beradi. Tramp Reygandan keyingi oltinchi prezident edi, va sakkizinchi prezident sifatida u "yettitadan" bo'ladi. Oxirgi va sakkizinchi prezident Amerika Qo'shma Shtatlari hayvonga "ham ...ga, ham ...dan" bo'lgan suratni yaratgan paytda hukmronlik qiladi.

Qo'shma Shtatlar tomonidan hayvonning surati barpo etiladigan paytda hukmronlik qiladigan prezident sakkizinchi bo'lishi kerak, ya'ni yettitadan biri bo'lishi kerak; buni Peyton Randolph va John Hancock tasdiqlaydi. Papalik yettitadan bo'lgan sakkizinchi boshdir va u bashoratli o'limli yara oldi. Papalikning surati bo'lishi uchun, yettitadan bo'lgan sakkizinchi prezident ham bashoratli tarzda "yaralangan" yoki "o'ldirilgan" bo'lishining bashoratli identifikatsiyasiga ega bo'lishi kerak.

Papalik o'zining o'limli yarasini bir ajdarho qudratidan (Fransiyadan) oldi; bu ajdarho qudrati bilan papalik Pavlus "qonunsizlik siri" ("gunoh odami") o'sha davrning o'zidayoq allaqachon ish ko'rayotganini aniqlagan zamondan beri kurashib kelayotgan edi. Butparastlikning ajdarhosi papalikni taxtni egallashdan to'sib turayotgan edi; papalik esa buni 538 yilda amalga oshirdi.

Papalikning boshidan to uning yakuniy halokatigacha u ajdarho kuchlariga qarshi kurashadi. Papalikning bir surati shuni talab qiladiki, u surat ham ajdarho kuchi bilan kurashsin. Vahiy kitobining o'n yettinchi bobida yetti boshdan bo'lgan sakkizinchi bosh bo'lmish papalik oxir-oqibat olov bilan kuydiriladi va uning go'shti o'n shoh tomonidan yeyiladi. Har ikkala o'limda ham (1798-yilda va oxirgi kunlarda) papalik hayvoni ajdarho kuchi tomonidan o'ldiriladi. Qo'shma Shtatlar hayvonning bir suratini hosil qilishi uchun, sakkizinchi prezident ham u urush olib borgan ajdarho kuchi tomonidan o'ldirilishi kerak bo'ladi, va 1989-yildagi oxirzamon vaqtdan keyingi oltinchi shoh barcha ajdarho kuchlarini qo'zg'atgan shohdir.

Ronald Reagan murtad protestant edi, biroq birinchi Jorj Bush klassik globalist edi. Uning mashhur iqtiboslaridan biri shuki, u 1988-yil 18-avgust kuni shunday deb yolg'on gapirgan edi: "Va men soliqlarni oshirmaydigan odamman. Mening raqibim esa hozir ularni oxirgi chora sifatida yoki uchinchi chora sifatida oshirishini aytmoqda. Ammo siyosatchi shunday gapirganda, siz bilasizki, aynan o'sha chora u murojaat qiladigan choradir. Mening raqibim soliqlarni oshirish ehtimolini inkor etmayapti. Ammo men etaman. Va Kongress meni soliqlarni oshirishga undaydi, men esa yo'q deyman. Ular undaydi, men esa yo'q deyman, yana undaydi, va men ularga ayta oladigan yagona narsa shudir: lablarimni o'qing: yangi soliqlar bo'lmaydi."

O'sha ommaviy yolg'ondan tashqari, ajdar qudrati vakilining bir sifati bo'lgan holda, uning eng mashhur iqtibosi 1990-yil 11-sentabr kuni Kongressning qo'shma majlisida aytilgan bo'lib, u shunday degan edi: "Endi biz yangi dunyoning ko'z o'ngimizda namoyon bo'layotganini ko'ra olamiz. Shunday bir dunyo-ki, unda yangi dunyo tartibining juda haqiqiy istiqboli mavjud. Uinston Cherrchillning so'zlari bilan aytganda, 'dunyo tartibi' bo'lib, unda 'adolat va halol o'yin tamoyillari ... zaiflarni kuchlilardan himoya qiladi ...' Sovuq urush turg'unligidan xalos bo'lgan Birlashgan Millatlar Tashkiloti o'z asoschilarining tarixiy qarashini ro'yobga chiqarishga shay turgan bir dunyo." Katta Bush, o'zini Respublikachi deb bilgan bo'lsa ham, globalist edi.

Bill Clinton inauguratsiya marosimini Linkoln memorialida o'tkazgan birinchi prezident bo'ldi; bu esa, u Linkolnga orqa o'girib, Vashington yodgorligining obeliskiga yuzlanganini anglatadi — ichki qismi masonlik ramzlari bilan to'ldirilgan obeliskka. U Konstitutsiyaga sadoqatini yolg'ondan qasam ichib bildirar ekan, yuzlanishni tanlagan ham obelisk, ham masonlik ramzlari nafaqat uning Linkoln memorialining qullikka qarshi timsoliga orqa o'giranini ifodaladi, balki Klintonlarning tarixiy jihatdan tanlangan bu joylashuvi uning qabul nutqiga hamohangdir; o'sha nutqda u o'zi tahsil olgan Iezuist universitetida qo'l ostida o'qigan bir professorni maqtagan edi.

O'sha professor, Kerroll Kvigli, 1966 yilda nashr etilgan *Tragedy and Hope: A History of the World in Our Time* nomli kitobni yozgan bo'lib, u haqli ravishda va keng tarzda "globalistik g'oyalar uchun Injil" sifatida tushuniladi. Qur'on Islom uchun qanday bo'lsa, Albert Payk tomonidan yozilib, 1871 yilda nashr etilgan *Morals and Dogma of the Ancient and Accepted Scottish Rite of Freemasonry* asari masonlikning ezoterik ta'limotlarining eng mukammal bayoni deb qanday hisoblansa; yoki *The Book of Mormon* Oxirgi Kun Avliyolari uchun qanday bo'lsa, Kviglining kitobi ham globalistik falsafaning Injilidir. Agar Klinton Qur'ondagi Muhammadni maqtaganida yoki *The Book of Mormon*'dagi Jozef Smitni maqtaganida, buni ko'pchilik bilgan bo'lardi, ayrimlar esa Albert Paykning kim ekanini bilgan bo'lardi, biroq Klintonning Kvigliga aytgan maqtovi uning o'z globalistik kun tartibiga hamda Ibrohim Linkoln ifoda etgan tamoyillarni rad etishiga mos kelishini ozchilik bilardi.

Nutqida Klinton shunday dedi: "O'smirlik chog'imda men Jon Kennedining fuqarolik burchiga da'vatini eshitdim. So'ngra, Jorjtaun universitetida talaba bo'lganimda, Kerroll Kvigli ismli bir professor bu da'vatga aniqlik kiritganini eshitdim; u bizga shunday degan edi: Amerika tarixdagi eng buyuk millatdir, chunki xalqimiz doimo ikki narsaga ishongan: ertangi kun bugundan yaxshiroq bo'lishi mumkinligiga va buni shunday qilish uchun har birimizning shaxsiy axloqiy mas'uliyatimiz borligiga." Kerroll Kviglining "Amerikani yana buyuk qilish" haqidagi g'oyasi shundan iborat ediki, Qo'shma Shtatlar o'z milliy suverenitetini Birlashgan Millatlar Tashkilotiga topshirishi kerak edi. Klinton demokrat, globalist, ajdarning vakili edi.

"Otasi qanday bo'lsa, o'g'li ham shunday", so'nggi Jorj Bush globalist edi, va xuddi otasi kabi, o'zini respublikachi deb e'tirof etgan bir globalist edi. Olma daraxtdan uzoqqa tushmaydi. Muqaddas Kitob shunday ritorik savolni o'rtaga tashlaydi: "Agar o'zaro kelishmagan bo'lsalar, ikki kishi birga yura oladimi?" So'nggi Bush kim bilan hamfikir bo'lganini ko'rish uchun, uning Bill va Hillari Klinton bilan birgalikda amalga oshirgan ko'plab tashabbuslarini kuzatishning o'zi kifoya.

Barak Husayn Obama Prezident etib saylanishidan sal oldin, saylovoldi mitingi chog'ida Amerika Qo'shma Shtatlarini tubdan o'zgartirish haqida bayonot berdi. 2008-yil 30-oktabr kuni Missuri shtatining Kolumbiya shahrida Obama shunday dedi: "Amerika Qo'shma Shtatlarini tubdan o'zgartirishimizga besh kun qoldi." Bu bayonot Obamaning "umid va o'zgarish" haqidagi kengroq xabarining bir qismi bo'lib, u 2008-yilgi prezidentlik kampaniyasining markaziy mavzusi edi hamda uning muhim siyosiy islohotlarga va mamlakat uchun boshqacha yo'nalishga sodiqligini ta'kidladi. U mamlakatni burib olib kirgan yo'nalish esa globalizmning ajdar siyosatlari, oqlarga qarshi, abortni qo'llab-quvvatlovchi, uglerodli yoqilg'ilarga qarshi, Amerikaga qarshi globalizmni qo'llab-quvvatlovchi, Xilma-xillik, Tenglik, Inklyuziya, Tanqidiy Irq Nazariyasining soxta tarixi va shu kabilardan iborat edi. Obama shunchaki jamoa tashkilotchisi emas edi; u ajdar qudratining globalistik kun tartibining vakili edi va hanuz shundaydir.

Biroq Tramp, zamonaviy odatiy siyosatchidan farqli o'laroq, 1989-yildan boshlangan davrdagi boshqa yetti prezidentning barchasi birgalikda bajargan va'dalardan ham ko'prog'ini bajardi. U Amerikani yana buyuk qilishga bel bog'lagan edi va shu yo'lda harakat qilar ekan, nafaqat Qo'shma Shtatlardagi, balki butun dunyodagi hukmron globalist kuchlarni qo'zg'atib yubordi.

Jo Baydenda uning navbatdagi bir globalistdan boshqa narsa ekanini ko'rsatadigan mutlaqo hech qanday dalil yo'q.

Katolitsizmning maxluqi ajdarho qudratlari bilan uzoq davom etgan urush olib bordi, va Qo'shma Shtatlar papalikning suratini barpo etayotgan paytda hukmronlik qilayotgan prezident, bashoratning zaruriyati bilan, ajdarho qudratlari bilan kurashda bo'ladi. Tirik prezidentlar ichida Donald Trampdan boshqa hech biri ajdarho qudratlariga qarshi urush olib bormaydi, chunki demokratlar ochiqdan-ochiq globalistdirlar (ajdarholar), va so'nggi Jorj Bush ham, xuddi otasi kabi, shunday edi (o'zini respublikachi deb e'lon qilgan, ammo aslida globalist ajdarhodir), zero Iso har doim oxirgisini birinchisi bilan tasvirlaydi.

Biz ushbu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

"Xudoning xalqini buyuk bir inqiroz kutmoqda. Dunyoni ham bir inqiroz kutmoqda. Barcha asrlarning eng ulkan kurashi ayni oldimizda turibdi. Qirq yildan ortiq vaqt davomida biz payg'ambarlik kalomining hokimiyatiga tayanib yaqinlashib kelmoqda, deb e'lon qilib kelgan voqealar endi ko'z o'ngimizda sodir bo'lmoqda. Vijdon erkinligini cheklovchi Konstitutsiyaga tuzatish kiritish masalasi allaqachon mamlakat qonun chiqaruvchilari e'tiboriga havola etilgan. Yakshanbaga rioya etishni majburiy joriy qilish masalasi milliy darajadagi qiziqish va ahamiyat kasb etdi. Biz bu harakatning natijasi qanday bo'lishini juda yaxshi bilamiz. Ammo biz bu masalaga tayyormizmi? Xudo bizga topshirgan, odamlarni oldilaridagi xavf haqida ogohlantirish burchini biz sadoqat bilan ado etdikmi?"

«Yakshanba kuniga rioya etishni majburan joriy qilish harakati bilan shug'ullanayotganlarning orasida ham ko'plar bu qadam ortidan qanday oqibatlar kelib chiqishini ko'rmay, ko'r bo'lib qolganlar. Ular o'zlari diniy erkinlikka to'g'ridan-to'g'ri zarba berayotganlarini anglamaydilar. Muqaddas Kitobdagi Shabbatning da'volarini va yakshanba institutining tayanib turgan soxta poydevorini hech qachon tushunmaganlar ham ko'pdir. Diniy qonunchilikni

qo'llab-quvvatlovchi har qanday harakat aslida ko'p asrlar davomida vijdon erkinligiga izchil ravishda qarshi kurash olib borgan papalikka yon berish amalidir. Yakshanbaga rioya etish o'z mavjudligi uchun go'yo nasroniylik muassasasi sifatida "nohaqlik siri"dan qarzdordir; va uni majburan joriy etish Romanizmning aynan tamal toshi bo'lgan tamoyillarni amalda tan olish bo'ladi. Mamlakatimiz o'z boshqaruvining tamoyillaridan shunday yuz o'girib, yakshanba qonunini qabul qiladigan bo'lsa, protestantizm bu ishda papalik bilan qo'l biriktirgan bo'ladi; bu esa uzoq vaqtdan beri yana faol istibdod sifatida otilib chiqish fursatini chanqoqlik bilan poylab kelgan zulmga hayot bag'ishlashdan boshqa narsa bo'lmaydi.»

“Milliy Islohot harakati, diniy qonunchilik hokimiyatini amalga oshirar ekan, to'liq rivojlangach, o'tgan asrlarda hukm surgan o'sha murosasizlik va zulmni namoyon qiladi. O'sha kezlarda insoniy kengashlar Ilohiyatning huquqlarini o'z zimmasiga olib, o'zlarining istibdodkorona qudrati ostida vijdon erkinligini ezgan edilar; va ularning farmonlariga qarshi chiqqanlar uchun qamoq, badarg'a va o'lim ortidan kelgan. Agar papachilik yoki uning tamoyillari yana qonun yo'li bilan hokimiyatga kiritilsa, ommaviy xatolar oldida yon bosib, vijdon va haqiqatni qurbon qilmaydiganlarga qarshi quvg'in olovlari yana alangalantiriladi. Bu yovuzlik ro'yobga chiqish arafasidadir.

“Xudo oldimizdagi xavf-xatarlarni ko'rsatuvchi nurni bizga bergan ekan, agar uni xalq oldiga olib chiqish uchun qo'limizdan kelgan barcha sa'y-harakatni ko'rsatishni e'tiborsiz qoldirsak, Uning nazarida qanday qilib aybsiz tura olamiz? Ularni bu g'oyat muhim masalaga ogohlantirilmagan holda ro'baro' bo'lishlari uchun qoldirib qo'yishdan mamnun bo'la olamizmi?” Testimonies, 5-jild, 711, 712.